

NARODNA BANKA SRBIJE

SEKTOR ZA DEVIZNE POSLOVE
ODELJENJE ZA UPRAVLJANJE DEVIZNIM REZERVAMA

**PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM
FINANSIJSKOM TRŽIŠTU
30. oktobar – 10. novembar 2017.**

Novembar 2017.

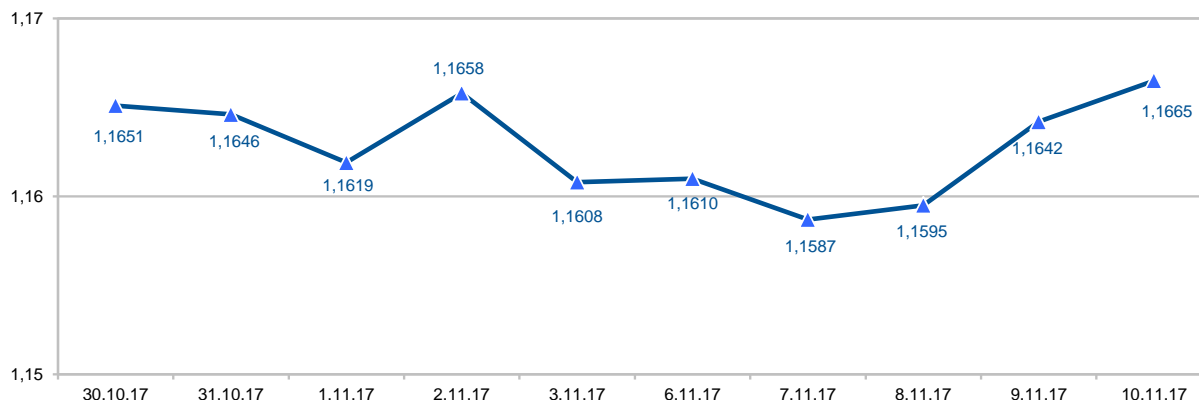
Pregled i predviđanje referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

	Referentna kamatna stopa (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Očekivanje (u %)
I Evropska centralna banka	0,00	-0,05	10. 3. 16.	14. 12. 17.	\
II Federalne rezerve	1,00-1,25	+0,25	14. 6. 17.	13. 12. 17.	1,25-1,50
III Banka Engleske	0,50	+0,25	2. 11. 17.	14. 12. 17.	0,50
IV Banka Kanade	1,00	+0,25	6. 9. 17.	6. 12. 17.	1,00
V Narodna banka Švajcarske	(-1.25%) - (-0.25%)	-0,50	15. 1. 15.	14. 12. 17.	\

Izvor:
Bloomberg LP.

1. Kurs EUR/USD

Kurs EUR/USD
(dnevni podaci)

Izvor: Bloomberg LP

Na početku izveštajnog perioda, dolar slabi prema evru. Nasuprot objavi dobrih podataka o ličnim primanjima i potrošnji u SAD, koja je tokom avgusta ostvarila najbrži rast od sredine 2009. godine, stopa rasta baznog *PCE* indeksa, koji isključuje cene hrane i energenata i predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, u avgustu je iznosila 1,3%, isto kao u julu, što je najniži nivo od novembra 2015. godine. Slabljenju dolara doprinela je opreznost investitora pred objavu niza ekonomskih podataka u SAD, pre svega onih s tržišta rada, sastanak FED-a i očekivanu nominaciju Džeroma Pauela na mesto novog predsednika FED-a, čije ime tržišni učesnici povezuju s nastavkom postepene normalizacije kamatnih stopa u SAD. Takođe, rast političke neizvesnosti u SAD, usled istrage o umešanosti Rusije u prošlogodišnje predsedničke izbore u SAD, negativno se odrazila na vrednost dolara, dok je objava preliminarne procene stope inflacije u Nemačkoj, koja je u oktobru bila ispod očekivane i stope inflacije iz prethodnog meseca, ublažila jačanje američkog dolara prema evru početkom nedelje.

Objava preliminarne procene stope inflacije i bazne inflacije u zoni evra za oktobar, koje su takođe bile ispod očekivanja, uz baznu inflaciju prvi put u poslednjih pet meseci ispod 1%, dodatno je uticala na pad vrednosti evra u nastavku nedelje, uprkos objavi dobrih podataka o privrednom rastu i tržištu rada zone evra. U isto vreme, oporavku dolara doprinela je objava dobrih privrednih podataka o rastu poverenja potrošača u SAD, cenama nekretnina, kao i vrednosti Čikago *PMI* indeksa iznad očekivane. Dalje jačanje vrednosti američkog dolara sredinom nedelje bilo je podržano objavom podataka o rastu

zaposlenosti u privatnom sektoru SAD tokom oktobra, kao i objavom izveštaja sa sastanka FED-a završenog 1. novembra, na kome je targetirani raspon referentne kamatne stope zadržan na trenutnom nivou, uz isticanje solidnog privrednog rasta, daljeg jačanja tržišta rada i kratkotrajnog uticaja uragana na privrednu aktivnost, zaposlenost i inflaciju u SAD, čija se stabilizacija na ciljane 2% očekuje u srednjem roku. Prema mišljenju većine analitičara, ovaj izveštaj u skladu je s još jednim povećanjem kamatne stope u SAD na sastanku u decembru, nakon što je od početka godine kamatna stopa dva puta povećana za po 25 b.p., na sastancima u martu i junu. Već narednog dana, dolar gubi vrednost prema evru, pod uticajem objave predloga izmena poreskog zakona od strane predstavnika Republikanske stranke unutar Predstavničkog doma Kongresa SAD, za koji je prema mišljenju analitičara bilo upitno da li će dobiti dovoljnu podršku u Kongresu ili imati značajan uticaj na privrednu aktivnost SAD. Istog dana zvanično je potvrđeno da je Donald Tramp za novog predsednika FED-a nominovao Džeroma Pauela, aktuelnog člana Odbora guvernera FED-a, koji bi na dužnost trebalo da stupi u februaru naredne godine, nakon isteka mandata Dženet Jelen.

Na kraju nedelje, vrednost dolara raste prema evru, pod uticajem objave podataka o rastu vrednosti *ISM* indeksa neproizvodnog sektora SAD na najviši nivo od 2005. godine tokom oktobra, kao pod uticajem rasta industrijskih porudžbina u SAD u septembru koji je veći od očekivanog, nakon što je prethodno dolar oslabio posle objave podataka s tržišta rada SAD. Iako je broj novih radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD u oktobru bio najveći od jula 2016. godine (261.000), bio je manji od očekivanja (313.000), i uz rast zarada slabiji od očekivanog tokom istog perioda. Stopa nezaposlenosti smanjena je na najniži nivo u poslednjih sedamnaest godina, na 4,1%, ali je stopa participacije radne snage istovremeno znatno opala (sa 63,1% na 62,7%). Prvi deo izveštajnog perioda kurs evra prema dolaru završio je nepromenjen prema kraju prethodnog dvonedeljnog perioda.

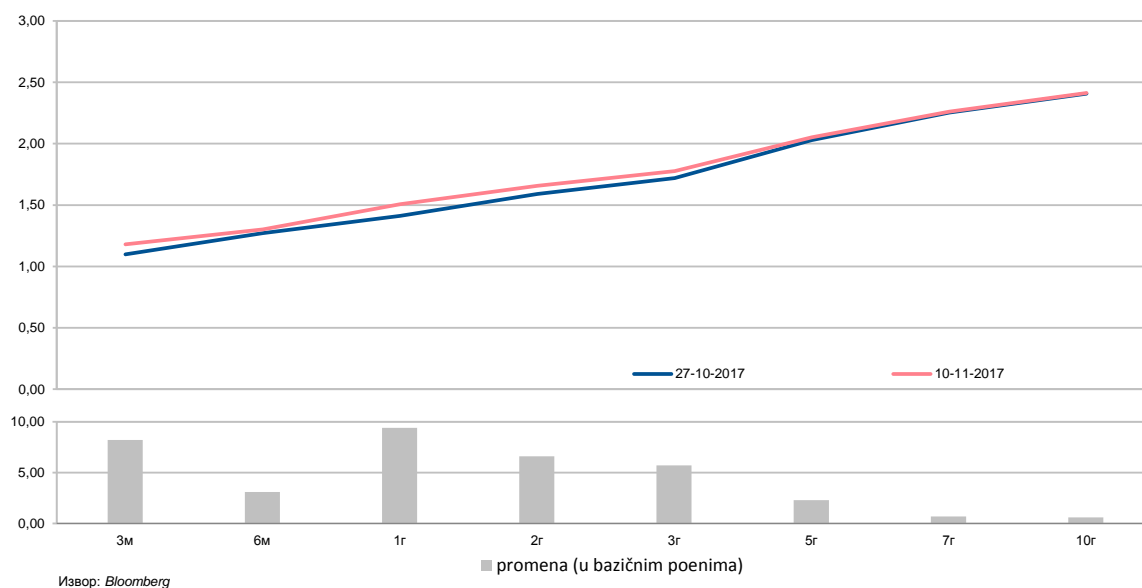
Blagom slabljenju dolara prema evru na početku druge nedelje izveštajnog perioda doprinela je neizvesnost oko predložene reforme poreskog sistema u SAD, kao i neizvesnost u pogledu budućeg sastava *FOMC*-a, nakon što je predsednik FED-a iz Njujorka, Vilijem Dadli, potvrdio da planira povlačenje s te pozicije sredinom sledeće godine, oko šest meseci pre isteka mandata. Nakon što je Pael predložen za novog predsednika FED-a, potpredsednik Fišer u septembru podneo je ostavku, koja je stupila na snagu prošlog meseca. Uz ostavku predsednika FED-a iz Ričmonda, Lakera, u aprilu ove godine, Dadlijeva odluka dodatno je povećala neizvesnost u pogledu sastava *FOMC*-a i monetarne politike koju će FED voditi u narednom periodu. Takođe, vrednost evra bila je podržana objavom podataka o neočekivanom rastu industrijskih porudžbina u Nemačkoj tokom septembra, vrednostima *PMI* indeksa zone evra, koje ukazuju na nastavak solidnog rasta tokom poslednjeg tromesečja, kao i najvišom vrednošću *Sentix* indeksa poverenja među investitorima u poslednjih više od deset godina. Nakon izvesnog slabljenja evra narednog dana, na koji je uticala objava lošijih od očekivanih podataka o industrijskoj proizvodnji u Nemačkoj u oktobru, do kraja nedelje vrednost evra prema dolaru raste. Dolar je, pre svega, bio pod negativnim uticajem očekivane objave predloga izmena poreskog sistema u SAD od strane Senata, nakon navoda da bi mogao sadržati jednogodišnje odlaganje primene poreskih olakšica za profite korporacija u SAD. Ovi navodi potvrđeni su u nastavku nedelje, kada je Senat objavio predlog prema kome je smanjenje poreskih stopa za kompanije planirano za 2019. godinu, dok je prema predlogu Predstavničkog doma smanjenje planirano već za 2018. godinu. Pored prethodnog, razlike između predloga poreske reforme postoje i u pogledu broja poreskih razreda, vrste i stepena poreskih oslobođenja, što je povećalo neizvesnost oko pronalaženja kompromisa između dva doma u Kongresu SAD i dovelo do dodatnog slabljenja dolara, te je u toku drugog dela izveštajnog perioda vrednost evra prema dolaru porasla za 0,49%.

2. Tržište hartija od vrednosti

2.1. Državne obveznice SAD

Kriva prinosa državnih obveznica SAD

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

U toku izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD povećani su na kraćem delu krive. Prinos dvogodišnjih državnih obveznica povećan je za oko sedam bazičnih poena, dok je prinos desetogodišnjih instrumenata ostao skoro nepromenjen, odnosno nagib krive prinosa se povećao.

Početak prve nedelje izveštajnog perioda, prinosi su opali nakon objave nezvaničnih informacija da će Džerom Pael biti predložen za novog predsednika FED-a. Stopa rasta *PCE* deflatora u SAD u septembru iznosila je 0,4% u odnosu na avgust (prethodno 0,2%), dok je posmatrano u odnosu na isti period prethodne godine *PCE* deflator povećan za 1,6% (prethodno 1,4%). Oba podatka bila su u skladu sa očekivanjima, pri čemu je ubrzanju inflacije doprineo rast cena energenata koji je usledio u nedeljama nakon uragana. Bazni *PCE* indeks, koji isključuje cene hrane i energenata, i predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, povećan je za 0,1% u odnosu na jul, dok je u odnosu na isti period prethodne godine stopa rasta baznog *PCE* indeksa iznosila 1,3%. Oba podatka bila su u skladu sa očekivanim i prethodnim podacima, pri čemu je stopa rasta baznog *PCE* indeksa od 1,3% najniža zabeležena od novembra 2015. godine. Sredinom nedelje prinosi su blago porasli. Na sastanku FED-a koji je održan sredinom nedelje jednoglasno je doneta odluka o zadržavanju ciljanog raspona referentne kamatne stope na nivou od 1,00% do 1,25%. U izveštaju FED-a navodi se da podaci objavljeni nakon sastanka u septembru ukazuju na dalje jačanje na tržištu rada i solidni rast privredne aktivnosti uprkos šteti prouzrokovanoj uraganima. Iako se kao posledica uragana broj novih radnih mesta u septembru smanjio, stopa nezaposlenosti i dalje opada. Potrošnja stanovništva takođe umereno raste, dok se rast poslovnih investicija ubrzao tokom proteklih tromesečja. Pored toga, ističe se da su više cene benzina nakon perioda uragana uticale na rast inflacije u septembru, ali da je inflacija koja isključuje cene hrane i energije i dalje slaba, pri čemu su i ukupna, i bazna inflacija tokom tekuće godine opale i nalaze se na nivou ispod 2%. U izveštaju FED-a navodi se da će uragani koji su pogodili SAD nastaviti da utiču na privrednu aktivnost, zaposlenost i inflaciju u kratkom roku, ali da se, sudeći prema prošlim iskustvima, ne očekuje njihov značajniji uticaj na privrednu aktivnost u srednjem roku. FED očekuje dalji umereni privredni rast i jačanje tržišta rada, kao i stabilizaciju inflacije na nivou oko ciljana 2% u srednjem roku. Članovi *FOMC*-a smatraju da će se ekonomske prilike razvijati na način koji zahteva postepena povećanja referentne kamatne stope, koja će verovatno neko vreme biti ispod nivoa koji se očekuju u

dugom roku, ali da će odluke o visini kamatne stope zavisiti od ekonomskih prognoza formiranih na osnovu budućih podataka. *ISM* indeks proizvodnog sektora SAD u oktobru je smanjen za 2,1 poen, na 58,7 (očekivano 59,5), što je najniži nivo od jula (56,3) i predstavlja najveći mesečni pad od maja, pri čemu pad beleže komponente proizvodnje, novih porudžbina, zaposlenosti i cena, ali su ove vrednosti i dalje na visokom nivou i u skladu s nastavkom snažnog rasta aktivnosti proizvodnog sektora SAD. Krajem nedelje, prinosi su ostali nepromenjeni, nakon objave podataka s tržišta rada u SAD i objave *ISM* indeksa neproizvodnog sektora. Broj novih radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD u oktobru je iznosio 261.000, što je znatno ispod očekivanja (313.000), dok je podatak iz prethodnog meseca revidiran sa -33.000 na +18.000. Stopa nezaposlenosti smanjena je za 0,1 p.p., na 4,1%, dok je stopa koja predstavlja širi pokazatelj nezaposlenosti znatno smanjena, sa 8,3% na 7,9%. Takođe, stopa participacije radne snage znatno je smanjena, sa 63,1% na 62,7%, što znači da je 765.000 ljudi u oktobru napustilo tržište rada. Zarade u oktobru nisu porasle u odnosu na septembar (0,0%; očekivan rast od 0,2%), nakon rasta od 0,5% u septembru. Za poslednju godinu dana, zarade u oktobru su povećane za 2,4% (očekivano 2,7%). *ISM* indeks neproizvodnog sektora SAD u oktobru je iznosio 60,1, što je iznad očekivanja (58,5) i vrednosti iz septembra (59,8). To je i najviša vrednost indeksa za oktobar od 2005. godine i nalazi se iznad granice od 50,0, koja ukazuje na rast aktivnosti u poslednja 94 meseca. Sve komponente ovog indeksa (proizvodnja, nove porudžbine, inostrane porudžbine, cene, zaposlenost) nalaze se duboko u teritoriji ekspanzije i takođe ukazuju na dobro stanje u neproizvodnom sektoru.

Tokom druge nedelje izveštajnog perioda, prinosi rastu duž cele krive, dok je razlika u visini prinosa između kratkoročnih i dugoročnih instrumenata smanjena na najniži nivo za poslednjih deset godina. Pošto nije bilo objava važnijih ekonomskih indikatora tokom nedelje, na kretanje prinosa uticale su izjave članova FED-a, kao i dešavanja oko poreske reforme u SAD. FED iz Njujorka potvrdio je da njegov predsednik Vilijam Dadli planira da se povuče s te pozicije sredinom sledeće godine, oko šest meseci pre isteka mandata. Nakon što je Pauel predložen za novog predsednika FED-a, a potpredsednik FED-a Fišer podneo ostavku sredinom prošlog meseca, najava povlačenja Dadlija, jednog od najuticajnijih članova FED-a, dodatno je povećala neizvesnost oko toga ko će upravljati FED-om u narednom periodu. Predsednik FED-a iz San Franciska, Vilijams, rekao je da očekuje još jedno povećanje referentne kamatne stope u SAD u ovoj godini i još tri povećanja u narednoj godini. On smatra da je ravnotežni nivo referentne kamatne stope između 2,5% i 3,0%, odnosno da je smanjen usled demografskih promena i niže potencijalne stope privrednog rasta, što će predstavljati izazov za vođenje monetarne politike u SAD u narednom periodu, jer ne ostavlja dovoljno prostora za smanjenje kamatne stope kako bi se podstakla privreda u slučaju recesije. Predsednik FED-a iz Filadelfije, Harker, rekao je da će verovatno podržati još jedno povećanje raspona referentne kamatne stope u SAD na narednom sastanku FED-a u decembru, kao i da očekuje još tri povećanja u narednoj godini, ali da je potrebno da pre toga vidi znake ubrzanja inflacije u SAD. S druge strane, član FED-a Bulard izjavio je da bi rast kamatne stope u decembru bio loš signal koji bi uticao na smanjenje inflacionih očekivanja. Neslaganja oko predloga poreske reforme u SAD između dva doma Kongresa najverovatnije će dovesti do njenog odlaganja za godinu dana. U predlogu Senata, smanjenje poreskih stopa za kompanije planiran je za 2019. godinu, dok je prema predlogu Predstavničkog doma smanjenje planirano već za 2018. godinu. Sekretar Trezora SAD Mnučin izjavio je da je cilj administracije da se s primenom počne u 2018. godini, jer bi odlaganje primene bilo loše za privredu i konkurentnost preduzeća SAD.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

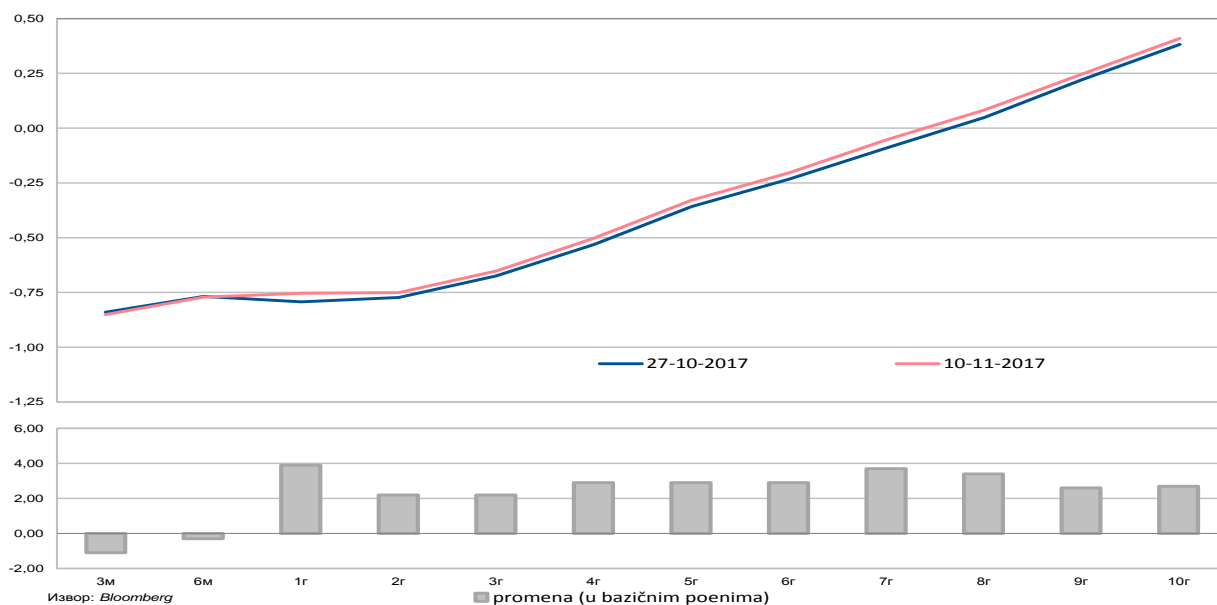
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I Stopa rasta baznog <i>PCE</i> deflatora, Y/Y (30. 10. 2017)	Sep.	1,3%	1,3%	1,3%
II Broj novih radnih mesta van sektora poljoprivrede (3. 11. 2017)	Okt.	313k	261k	18k
III <i>ISM</i> indeks neproizvodnog sektora (3. 11. 2017)	Okt.	115,1	116,7	115,3

Izvor: Bloomberg LP.

2.2. Državne obveznice Nemačke

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica blago su porasli. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je sa $-0,77\%$ na $-0,75\%$, prinos petogodišnje obveznice povećan je sa $-0,36\%$ na $-0,33\%$, dok je prinos desetogodišnje nemačke obveznice povećan sa $0,38\%$ na $0,41\%$.

Tokom prve nedelje izveštajnog perioda, objavljeni su podaci o BDP-u, nezaposlenosti i inflaciji u zoni evra, kao i podaci o indeksu ekonomskog sentimenta. Prema preliminarnoj proceni, privredni rast zone evra u trećem tromesečju iznosio je $0,6\%$, što je iznad očekivanih $0,5\%$, dok je rast iz drugog tromesečja revidiran naviše, sa $0,6\%$ na $0,7\%$. U odnosu na isti period prethodne godine, stopa rasta BDP-a zone evra iznosila je $2,5\%$ (očekivano $2,4\%$), nakon $2,3\%$ u prethodnom tromesečju. Stopa nezaposlenosti u zoni evra u septembru je smanjena na $8,9\%$ (očekivano $9,0\%$), nakon što je podatak iz avgusta revidiran naniže, sa $9,1\%$ na $9,0\%$, te se trenutno stopa nezaposlenosti nalazi na najnižem nivou u poslednjih skoro devet godina. Ipak, pored solidnog privrednog rasta i rasta zaposlenosti, inflacija je i dalje niska i ispod cilja ECB-a. Stopa inflacije u zoni evra, prema preliminarnoj proceni za oktobar, iznosila je $1,4\%$, ispod $1,5\%$, koliko je očekivano i prethodno zabeleženo. Stopa bazne inflacije, takođe prema preliminarnoj proceni, u oktobru opada na $0,9\%$, sa $1,1\%$ iz septembra, koliko je iznosio i očekivani podatak, te se prvi put u poslednjih pet meseci nalazi ispod stope od 1% . Indeks ekonomskog sentimenta u zoni evra, koji objavljuje Evropska komisija, u oktobru nastavlja rast, peti mesec zaredom, na $114,0$ (očekivano $113,3$; prethodno $113,1$), što je najviša vrednost u poslednjih skoro sedamnaest godina, pri čemu do rasta optimizma dolazi unutar svih sektora (industrije, usluga, potrošača, maloprodaje i građevine). Komponente indeksa ukazuju na rast optimizma u Nemačkoj, Italiji, kao i u Španiji, uprkos neizvesnostima u vezi s Katalonijom, dok se pad optimizma beleži u Francuskoj. Indeks poverenja potrošača u zoni evra, prema finalnoj proceni za oktobar, iznosio je $-1,0$, u skladu s prethodnom procenom, i iznad $-1,2$ iz septembra, pri čemu je napredak nastavljen u Nemačkoj i Italiji, dok su niže vrednosti zabeležene u Francuskoj i Španiji, a vrednost indeksa na nivou zone evra najviša je u poslednjih šesnaest godina.

U četvrtak, 9. novembra, Evropska komisija je u svom redovnom ekonomskom biltenu povećala prognozu stope privrednog rasta u zoni evra u ovoj godini na $2,2\%$ (sa $1,7\%$ prema proceni iz maja), ali očekuje usporavanje rasta u narednoj godini na $2,1\%$ (prethodna procena $1,8\%$), kao i u 2019. godini na $1,9\%$, u skladu s prethodnom procenom. Navodi se da je privredni rast u zoni evra ove godine bio znatno

bolji od očekivanja usled snažne privatne potrošnje, ubrzanja globalnog rasta i smanjenja nezaposlenosti, dok su poslovne investicije, povoljni uslovi finansiranja i smanjenje neizvesnosti takođe doprineli rastu privredne aktivnosti. Uprkos napretku na tržištu rada i rastu zaposlenosti i dalje postoje neiskorišćeni kapaciteti, pa zarade i inflacija i dalje slabo rastu. Očekuje se da stopa nezaposlenosti ove godine u proseku bude 9,1%, što je najmanje od 2009, kao i da se dodatno smanji u naredne dve godine na 8,5% i 7,9%, respektivno. Prognoza stope inflacije iznosi 1,5% u ovoj, 1,4% u narednoj i 1,6% u 2019. godini.

Član ECB-a Kere rekao je da je ekonomija u zoni evra u najboljem stanju u poslednjih dvadeset godina, podstaknuta monetarnom politikom, nivoom deviznog kursa i niskim cenama sirovina, ali da povoljan uticaj ovih faktora neće trajati zauvek. Takođe, rekao je da finansijska tržišta u zoni evra nisu dovoljno velika da bi omogućila da program kupovine ECB-a traje unedogled. Član ECB-a i guverner centralne banke Austrije Novotni izjavio je da bi trebalo da ECB završi sa kupovinom aktive u okviru programa *QE* nakon septembra 2018. godine ukoliko privredni rast u zoni evra bude u skladu sa očekivanjima, imajući u vidu da je program ostvario svoj cilj – izbegavanje deflacije i ekonomske krize.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zemalja Evropske monetarne unije

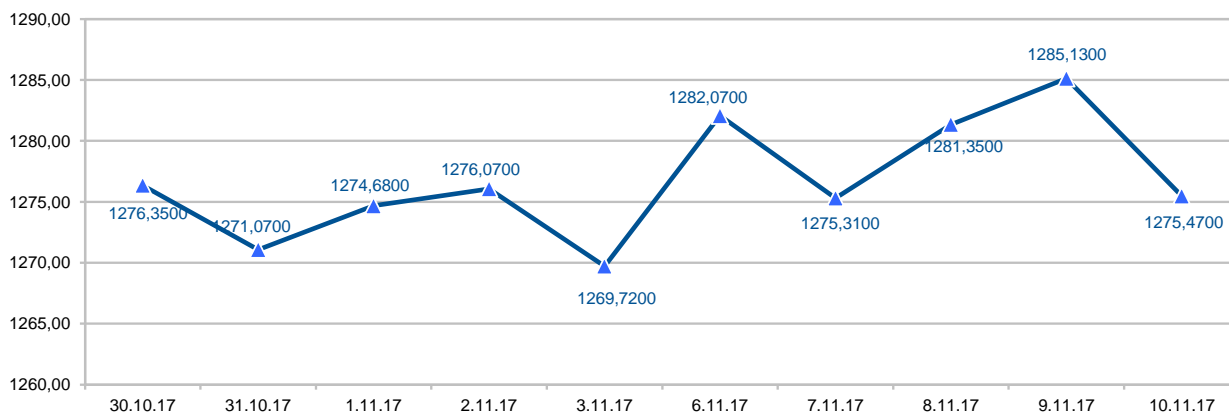
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I BDP zone evra, preliminarno (31. 10. 2017)	T3	0,5%	0,6%	0,7%
II Stopa nezaposlenosti u zoni evra (31. 10. 2017)	Sep.	9,0%	8,9%	9,0%
III Inflacija u zoni evra (31. 10. 2017)	Okt.	1,5%	1,4%	1,5%

Izvor: Bloomberg LP.

3. Zlato

Zlato

(dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg LP

Tokom prve nedelje izveštajnog perioda, cena zlata je bila veoma volatilna zbog uticaja velikog broja oprečnih faktora. Prilikom trgovanja zlatom, investitori su morali da uzmu u obzir odluke centralnih banaka Velike Britanije i SAD o visini referentnih kamatnih stopa, najave ovih centralnih banaka u pogledu daljih pravaca vođenja monetarne politike, odluku o tome ko će biti naredni predsednik FED-a, da li će administracija Donalda Trampa uspeti da sprovede poreske reforme, kao i rast neizvesnosti u Španiji. Cena zlata se na kraju prve nedelje našla na nivou od 1.269,72 američka dolara za uncu, a za celu prvu nedelju izveštajnog perioda smanjena je za 0,33%.

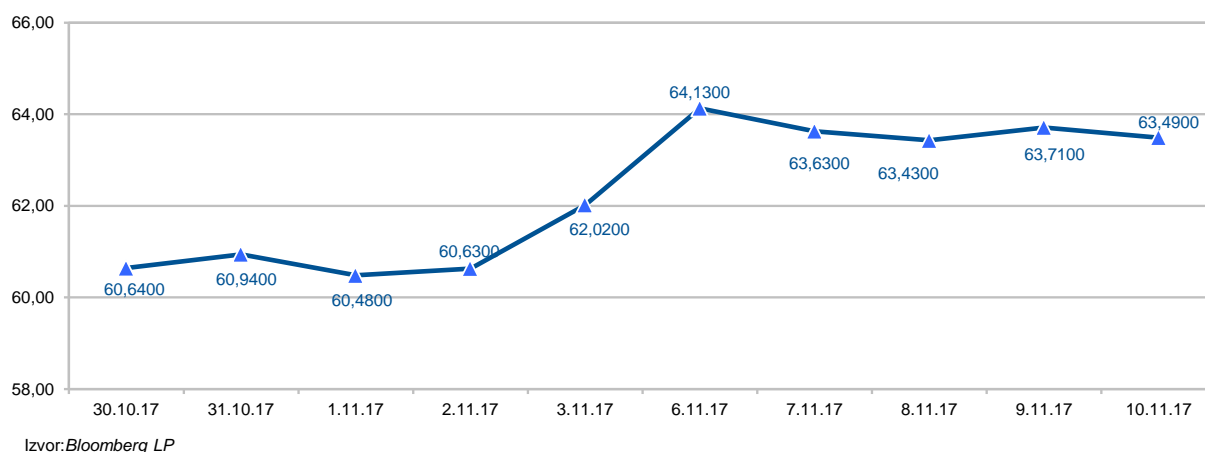
Tokom druge nedelje izveštajnog perioda, cena zlata je porasla na skoro dvonedeljni maksimum, nakon što je rast cena sirove nafte ukazao na potencijalni rast inflacije, ali i zbog geopolitičkih tenzija u

Saudijskoj Arabiji. Iako je u utorak, 7. novembra, cena zlata opala, zbog jačanja vrednosti američkog dolara i rasta cena akcija, ubrzo je njen rastući trend nastavljen. Naime, povećana zabrinutost oko poreskih reformi u SAD za posledicu je imala povećanje tražnje za ovim plemenitim metalom. Zaoštavanje situacije između Saudijske Arabije i Irana, dodatno je podstaklo rast cene zlata, koja se u četvrtak, 9. novembra, našla na tronedeljnom maksimumu (1.285,13 USD/Oz). Međutim, u petak je cena iznenada opala. Kao potencijalni razlog pada učesnici na tržištu su naveli da je tog dana u veoma kratkom vremenskom intervalu prodato četiri miliona unci zlata, nakon čega je usledila njegova rasprodaja i pad cene od čak 1,1%, na 1.275,47 USD/Oz. Cena nafte je, i pored toga, u drugom delu izveštajnog perioda povećana za 0,45%, odnosno za 0,12% u toku kompletnog posmatranog perioda.

4. Nafta

Dated Brent OIL

(dnevni podaci, USD po barelu)

Izvor: Bloomberg LP

Na početku ovog izveštajnog perioda, cena nafte je porasla usled očekivanja tržišnih učesnika da bi članice *OPEC*-a mogle produžiti dogovor koji se tiče ograničavanja proizvodnje, ali i zbog nastavka nestabilnosti u kurdskoj regiji Iraka. Cena nafte je rasla i nakon što su podaci u SAD pokazali pad proizvodnje ove sirovine i benzina. Sutradan je cena nafte blago opala, a krajem nedelje ponovo porasla i našla se na najvećem nivou od juna 2015. godine zbog sve jačih signala da će članice *OPEC*-a na sastanku 30. novembra produžiti period trajanja programa kojim se ograničava proizvodnja nafte (Generalni sekretar *OPEC*-a je izjavio da je i ruski predsednik preliminarno podržao produženje smanjenja proizvodnje za još devet meseci. Ova izjava ne ukazuje samo na rastuće šanse za produženje sporazuma do kraja 2018. godine, već i na to koliko su Rusija i Saudijska Arabija produbile zajednički rad u cilju podizanja cene nafte.). Tokom prvog dela izveštajnog perioda, cena nafte povećana je za 2,78%.

Cena nafte je početkom druge nedelje ovog izveštajnog perioda dostigla vrednost blizu dvogodišnjeg maksimuma, nakon što su politička dešavanja i hapšenja u Saudijskoj Arabiji tokom vikenda podstakla očekivanja tržišnih učesnika da će princ Muhamed ibn Salman nastaviti da podržava predlog *OPEC*-a za produženje programa smanjene proizvodnje. Cena ovog energenta je i naredna dva dana slabila nakon što su podaci pokazali da su zalihe nafte u SAD opale manje nego što je to bilo očekivano. U četvrtak, 9. novembra, cena nafte je povećana zbog rasta tenzija u Saudijskoj Arabiji, kao i u regionu Bliskog Istoka. Poslednjeg dana izveštajnog perioda, cena nafte je pala nakon objavljivanja dobrih podataka iz SAD o eksploataciji nafte. Rast cene nafte u drugoj nedelji iznosio je 2,37%, odnosno 5,22% u toku kompletnog izveštajnog perioda.